

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
វិទ្យាស្ថានសិក្សាបិទ
នាយកដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចនិងការអភិវឌ្ឍប្រទេស

និន្នាការសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ចិន
ឧសភា ២០២៥

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

បុព្វកថាអ្នករៀបរៀង

ខែមេសា ឆ្នាំ ២០២៥ ការនាំចេញទំនិញរបស់ចិនមានការកើនឡើង ដែលបានបង្ហាញពីសញ្ញា ងើបឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ការនាំចូលប្រទេសចិន មានការថយចុះ បន្តិចបន្តួច។ ប្រទេសចិន មានមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំ ដែលនឹងជួយរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។

ជាអ្នករៀបរៀងខ្ញុំបាទ ក្នុងពេលបំពេញភារកិច្ច ក្នុងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយខ្ញុំបាទ បានរៀនសូត្រពី វិធីសាស្ត្រគណនាកំណើន ពី ឯកឧត្តម គឹម ផល្លា ជាអគ្គនាយករង នៃអគ្គនាយកដ្ឋាន គោលនយោបាយ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង មុនចូលបម្រើការងារក្នុងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ខ្ញុំបាទបានរៀនសូត្រពីស្ថិតិអនុវត្តពី អ្នកជំនាញ (Expert) នៃ ធនាគារពិភពលោក (World Bank) សាស្ត្រាចារ្យ Michele Bruni ក្នុងពេលខ្ញុំបម្រើការក្នុង ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរនិងការងារ និងខ្ញុំបាន សិក្សាស្ថិតិវិទ្យា និងសេដ្ឋកិច្ចសាស្ត្រ ពីសាស្ត្រាចារ្យ Honda Yuzo និងសាស្ត្រាចារ្យ Ban Kanami នៃ សាកលវិទ្យាល័យ Osaka និងសាស្ត្រាចារ្យ Maesono Yoshihiko និង សាស្ត្រាចារ្យ Saeki Chikayoshi នៃសាកលវិទ្យាល័យ Kyushu។

ខ្ញុំបាទសង្ឃឹម កិច្ចការ ស្រាវជ្រាវ និងតាមដានព័ត៌មានសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ចិន នេះ នឹងអាចជាអត្ថ ប្រយោជន៍ ដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវពីសេដ្ឋកិច្ចសង្គមចិន។ របាយការណ៍នេះ គ្រាន់តែជា Flash Report ដែលមិនស៊ីជម្រៅ សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចជាក់ស្តែង។

ថ្ងៃអង្គារ ១កើត ខែជេស្ឋ ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ពុទ្ធសករាជ ២៥៦៩

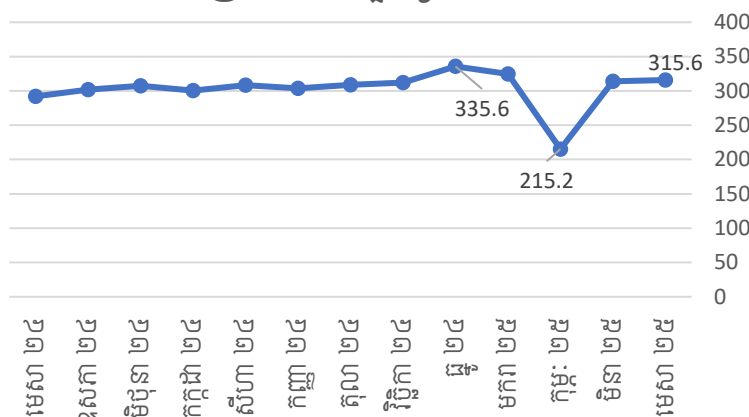
ថ្ងៃទី២៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៥

អ្នករៀបរៀង

ជឹម សុជាតិ (MSc. In Economics)

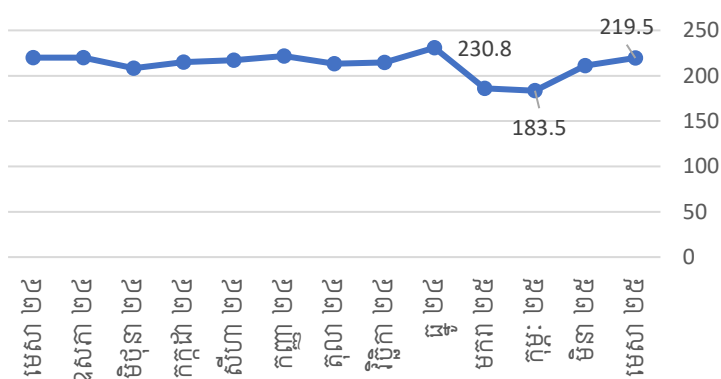
ក្រាហ្វិកនៃនិន្នាការសេដ្ឋកិច្ចចិន

ការនាំចេញរបស់សេដ្ឋកិច្ចចិន (ប៊ីលាន\$)

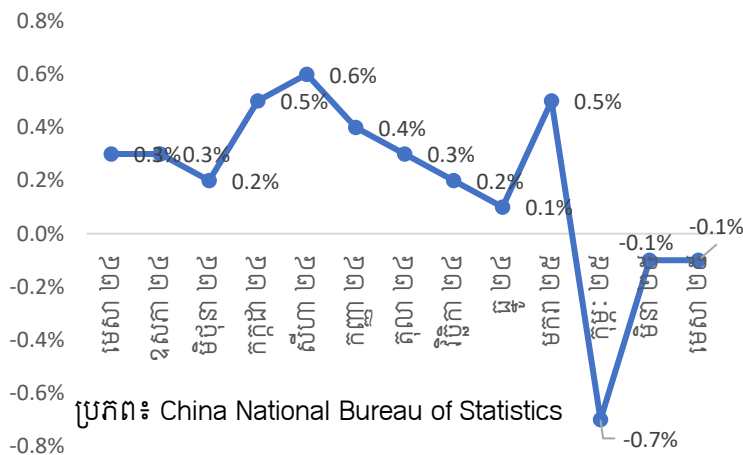
ប្រភព៖ Ministry of Commerce People Republic of China

ការនាំចូលរបស់សេដ្ឋកិច្ចចិន (ប៊ីលាន\$)

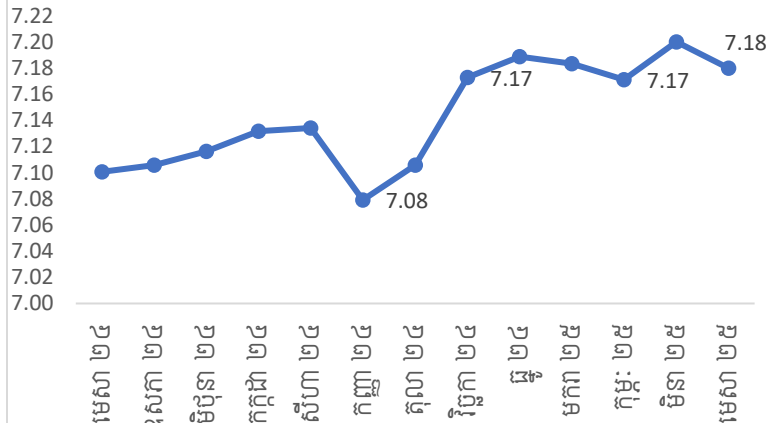
ប្រភព៖ Ministry of Commerce People Republic of China

អតិផរណារបស់សេដ្ឋកិច្ចចិន

ប្រភព៖ China National Bureau of Statistics

អត្រាផ្លូវប្រាក់យ៉ាន/\$

ប្រភព៖ China Foreign Exchange Trade System

ស្ថានភាពនិរន្តរភាពសេដ្ឋកិច្ចចិន

នៅខែមេសាឆ្នាំ ២០២៥ ប្រទេសចិនបាននាំចេញទំនិញមានតម្លៃ ៣១៥,៦ ប៊ីលានដុល្លារ កើនឡើង ០,៥% ធៀបនឹងខែមីនាឆ្នាំ ២០២៥ ធៀបរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុនការនាំចេញកើនឡើង ៨,១% ចំណែកការនាំចូលរបស់ចិនមាន ២១៩,៥ ប៊ីលានដុល្លារ កើនឡើង ៣,៩% ធៀបនឹងខែមីនាឆ្នាំ ២០២៥ ធៀបរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុនការនាំចូលថយចុះ ០,២%។ អតិផរណារបស់ចិនខែមេសាឆ្នាំ ២០២៥ មាន -០.1%% ធៀបនឹងរយៈពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ។ អត្រាប្តូរប្រាក់ រូបិយប័ណ្ណ យ៉នរបស់ចិន 7.18 យ៉ន/ដុល្លារ ក្នុងខែ មេសា ២០២៥ យ៉នមានអត្រាថេរ ក្នុងរង្វង់ ៧ យ៉ន/ដុល្លារ។ ស្ថានភាពរូបិយប័ណ្ណ មានស្ថានភាពល្អប្រសើរ ដែលរក្សាស្ថិរភាព ទប់ទល់នឹងភាពប្រែប្រួលសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។

យោងតាម china-briefing នៅក្នុងខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៥ សេដ្ឋកិច្ចចិនមានភាពធន់ជាមួយនឹងការនាំចេញ និងការវិនិយោគដ៏រឹងមាំ ប៉ុន្តែក៏ប្រឈមនឹងបញ្ហាប្រឈមទាក់ទងនឹងតម្រូវការក្នុងស្រុក និងវិស័យអចលនទ្រព្យ។ គោលដៅកំណើនសេដ្ឋកិច្ចចិន ២០២៥ គឺប្រហែល ៥% ជាក់ស្តែងសេដ្ឋកិច្ចចិនផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប GDP កើនឡើង 1.2% នៅក្នុងត្រីមាសទីមួយធៀបនឹងត្រីមាសមុន និង 5.4% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន។ អតិផរណា core inflation នៅតែធ្លាក់ចុះ ដោយបញ្ជាក់ពីតម្រូវការក្នុងស្រុកធ្លាក់ចុះ និងសម្ពាធបរិក្ខណដែលកំពុងបន្ត។ វិស័យឯកជន និងលំហូរវិនិយោគបរទេសបន្តបង្ហាញសញ្ញាស្ថិរភាព និងការកើនឡើងក្នុងរយៈពេលវែង។

អនុសាសន៍របស់ លោកប្រធានាធិបតីចិន ៖

លោកប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីងកីន បានបញ្ជាក់ ផែនការ 5 ឆ្នាំ (2026 2030) “sound, democratic, and law-based decision-making to ensure China's next five-year plan for national economic and social development is formulated in high quality” ។ លោកប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីងកីន បាននិយាយ គោលការណ៍វិទ្យាសាស្ត្រ និងការអនុវត្តគ្រប់ជ្រុងជ្រោយផែនការណ៍ 5 ឆ្នាំ scientific formulation and consistent implementation of five-year plans សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រទេស ។ លោកប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីងកីន ត្រូវបានអញ្ជើញ ចូលរួមកម្មវិធី រលឹកជ័យ ជំនះ ៨០ឆ្នាំ នៃកងទ័ពសហភាពសូវៀត ដោយលោកប្រធានាធិបតី ស៊ី ជីងកីន សង្កត់ធ្ងន់ “China's commitment to enhancing cooperation and strengthening ties with these countries and underscored multilateralism and joint response to global challenges.” ។ លោកប្រធានាធិបតីចិន ស៊ី ជីងកីន បានផ្តល់អំណោយ “The Zun of Peace” ដល់អង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងខែកញ្ញា ២០១៥ “embodies the aspiration and conviction of the Chinese people to seek peace, development, cooperation and win-win outcomes,” ។ “sleeping lion” that would shake the world upon awakening. “Now China the lion has awakened, but a peaceful, amicable and civilized lion,” លោកប្រធានាធិបតី ស៊ី ជីងកីនមានប្រសាសន៍អំពី ក្បួនចិន “The Art of War,” ។

សេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ៖ យោធាអ៊ុយក្រែនបាននិយាយកាលពីថ្ងៃអាទិត្យថា រុស្ស៊ីបានវាយលុកអ៊ុយក្រែនពេញមួយយប់ជាមួយនឹងការវាយប្រហារដោយយន្តហោះគ្មានមនុស្សបើក Drone ដ៏ធំបំផុតរបស់ខ្លួនចាប់តាំងពីសង្គ្រាមបានចាប់ផ្តើម ខណៈដែលទីក្រុងម៉ូស្គូបានបង្កើនការវាយប្រហារផ្នែកយោធារបស់ខ្លួន បើទោះបីជាមានការចរចាសន្តិភាពដោយផ្ទាល់ ជាមួយទីក្រុងគីវ Kyiv កាលពីថ្ងៃសុក្រក៏ដោយ។ កងទ័ពអាកាសអ៊ុយក្រែនបាននិយាយថា រុស្ស៊ីបានបាញ់បង្ហោះយន្តហោះគ្មានមនុស្សបើក Shahed ចំនួន ២៧៣ គ្រឿងក្នុងមួយយប់ ដោយផ្ដោតសំខាន់លើតំបន់កណ្តាលទីក្រុងគីវ Kyiv។ ប្រទេសឥណ្ឌា និងប៉ាគីស្ថានបានចរចា ឈប់បាញ់គ្នា ceasefire តាំងតែថ្ងៃអាទិត្យ ទោះបីជាមានការបាញ់គ្នានៅឡើយ រវាង ឥណ្ឌា និងប៉ាគីស្ថាន ដោយបញ្ហាការបាញ់សម្លាប់អ្នកទេសចរណ៍ឥណ្ឌានៅតំបន់ Kashmir។ ប្រធានាធិបតី ត្រាំ ដែលត្រូវបានគេហៅ the dealmaker-in-chief បានកំពុងមានការចាប់អារម្មណ៍ លើប្រទេសជាង១០

បានកំពុងដាក់ពាក្យចរចាជាមួយខ្លួន។ ត្រាំបាននិយាយថា ការចរចានឹងព្រមព្រៀងបើការចរចានោះ មានប្រយោជន៍ដល់ប្រទេសអាមេរិក។

សេដ្ឋកិច្ចសង្គម៖ ប្រទេសចិន និងសហរដ្ឋអាមេរិក បានព្រមព្រៀងគ្នា ក្នុងការព្យួរពន្ធ លើទំនិញដាក់ ទណ្ឌកម្មភាគច្រើនដែលពួកគេបានដាក់គ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងរយៈពេល 90 ថ្ងៃ ខណៈពេលដែលពួកគេ បន្តការចរចាដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះសេដ្ឋកិច្ច និងពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគី នេះបើយោងតាមសេចក្តីថ្លែង ការណ៍រួមដែលចេញផ្សាយដោយភាគីទាំងពីរ។ លោកប្រធានាធិបតី សហរដ្ឋអាមេរិក បាននិយាយថា នឹង កាត់បន្ថយពន្ធ tariff លើទំនិញចិន ពី tariff ១២៥% មកត្រឹម tariff ៨០%។ ការដាក់ពន្ធលើទំនិញពិភព លោករបស់ប្រធានាធិបតីត្រាំ បានធ្វើឲ្យឥទ្ធិពលដុល្លារធ្លាក់ចុះ ដោយអ្នកវិនិយោគលើមូលបត្រពីមុនជា ដុល្លារ ក្នុងពិភពលោក បានបង្វែរការវិនិយោគលើមូលបត្រ របស់ខ្លួន លើមូលបត្រដែលគិតជា យ៉េន យ៉ន និងស្វីសហ្វ្រង់។

ចំណងមិត្តភាព រវាងចិន និងរុស្ស៊ី នឹងធ្វើឲ្យមហាអំណាចក្នុងពិភពលោកមានតុល្យភាព ដែលធ្វើ ឲ្យមានសន្តិភាពពិភពលោក។ វិមានក្រឹមឡាំងនិយាយថា ការចូលរួមរបស់សម្ព័ន្ធមិត្តរុស្ស៊ីដូចជា Xi ប្រធានាធិបតីប្រេស៊ីល Luiz Inacio Lula da Silva និងមេដឹកនាំរាប់សិបនាក់មកពីអតីតសហភាពសូវៀ ត អាហ្វ្រិក អាស៊ី និងអាមេរិកឡាទីន បង្ហាញថារុស្ស៊ីមានមិត្តភាព បើទោះជាអតីតសម្ព័ន្ធមិត្តលោកខាង លិចរបស់ WW2 ចង់នៅឆ្ងាយក៏ដោយ។

ការទូត និងសម្ពាធពីសហរដ្ឋអាមេរិកបានជួយធានាកិច្ចព្រមព្រៀងបទឈប់បាញ់ នៅពេលដែល ហាក់បីដូចជាជម្លោះកំពុងបន្តឆ្ពោះទៅរកសង្គ្រាមទ្រង់ទ្រាយធំ។ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានម៉ោងនៃការចូលជា ធរមាន មានការផ្ទុះនៅតំបន់ Kashmir គ្រប់គ្រងដោយឥណ្ឌា ដែលជាចំណុចកណ្តាលនៃការប្រយុទ្ធគ្នាជា ច្រើនកាលពីសតវត្សរ៍មុន។

ក្រុមហ៊ុនផលិតរថយន្ត និងការវិភាគបានបង្ហាញថា ពន្ធគយអាចបង្កើនតម្លៃ កាត់បន្ថយការលក់ និងធ្វើឱ្យផលិតកម្មសហរដ្ឋអាមេរិកមានការប្រកួតប្រជែងតិចជាងនៅទូទាំងពិភពលោក។ អ្នកនាំពាក្យ សេតវិមានលោកស្រី Karoline Leavitt បាននិយាយនៅក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មានកាលពីថ្ងៃអង្គារថា លោក Trump នឹងចុះហត្ថលេខាលើការបញ្ជាទិញនេះនៅពេលក្រោយ ប៉ុន្តែបានបដិសេធមិនផ្តល់ព័ត៌មាន លម្អិតអំពីការបញ្ជាទិញនោះទេ។ "Zun of Peace" គឺជាវត្ថុសំរិទ្ធដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រទេស ចិនបុរាណ និងសព្វថ្ងៃនេះ។ រចនាតាមបច្ចេកទេស cloisonné នៃលោហៈធាតុជាមួយ enamel កញ្ចក់ និងត្បូង មាននិមិត្តសញ្ញាដែលផ្តល់សារសម្រាប់មិត្តភាព ដែលបង្ហាញពីការគោរព និងប្រើដើម្បីសម្គាល់

និងកត់ត្រាព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ។ ផ្ទាំងទឹកកក "ក្រហមចិន" បង្ហាញពីសុច្ឆន្ទៈចំពោះអង្គការសហប្រជាជាតិ និងតំណាងឱ្យសកម្មភាព ភាពកក់ក្តៅ និងក្តីសង្ឃឹម។ ការរចនាលើផ្ទៃជានិមិត្តរូបនៃសាមគ្គីភាព ហើយវិចិត្រករបានទាក់ទាញការបំផុសគំនិតពីវប្បធម៌សិល្បៈប្រពៃណីរបស់ចិន ដើម្បីបង្ហាញពីការអភិវឌ្ឍន៍ដោយសន្តិវិធី កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាវិជ្ជមាន និងការខិតខំប្រឹងប្រែងសម្រាប់ពិភពលោកដ៏ល្អប្រសើរ។

ស្នាដៃសិល្បៈ cloisonné នេះរួមបញ្ចូលគ្នានូវជំនាញបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌នេះជាមួយនឹងការខិតខំប្រឹងប្រែងសម្រាប់ការរៀនសូត្រទៅវិញទៅមក និងការរីកចម្រើនរួម។ ការតុបតែងដ៏ប្រណិតគឺនាគសម្រាប់សន្តិភាព ជីវិត និងហ្វូនីកសម្រាប់សុខុមាលភាពសម្រាប់មនុស្សទាំងអស់ ហើយសត្វព្រាបទាំងប្រាំពីរប្រារព្ធខួបលើកទី ៧០ សម្រាប់ការបង្កើតអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ប្រភពទិន្នន័យ &ព័ត៌មាន៖

- Xinhua
- China National Bureau of Statistics
- Ministry of Commerce People Republic of China
- Statista
- China Foreign Exchange Trade System
- Tradingeconomics
- CNN
- The Bangkok Post
- Caixin
- Reuters
- atlanta
- ychart
- globaltime
- Nikkei
- U.S. Bureau of Economic Analysis